

Облікова картка ДіР



I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0225U004257

Державний реєстраційний номер: 0124U003759

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-11-2025

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 2

Назва етапу: Друга фаза виконання проекту: пошук та оптимізація технологічних рішень, апробація мінілабораторії та валідація технології оцінки токсичності та ідентифікації класу забруднюючих речовин.

Початок етапу: 01.2025

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Інститут гідробіології
Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417029

Місцезнаходження: Проспект Володимира Івасюка, буд. 12, м. Київ, 04210, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 38044187448

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національний фонд досліджень України

Код за ЄДРПОУ: 42734019

Місцезнаходження: вул. Бориса Грінченка, 1, м. Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442981622

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 2201300

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 2091.859

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Розробка уніфікованої тест-системи для оцінки токсичності та ідентифікації класу забруднюючих речовин, що потрапляють у водні об'єкти внаслідок воєнних дій

Назва роботи англійською:

Development of a unified test system for toxicity assessment and identification of the class of pollutants entering water bodies as a result of military operations

Реферат українською:

Розроблено та апробовано технологічну схему та алгоритм комплексної оцінки токсичності та ідентифікації класу забруднюючих речовин у воді та донних відкладах із використанням чутливих тест-організмів, які можуть бути впроваджені у діяльності лабораторій з контролю якості води. Створено діючий прототип мінілабораторії (робоча назва – Мінілабораторія "Унітест-Токсід") з біотестування води та донних відкладів водних об'єктів, у тому числі джерел водопостачання, які зазнають непередбачуваного негативного впливу, включно з воєнними та супутніми діями. Розроблені методичні рекомендації з оцінки токсичності та ідентифікації класу забруднюючих речовин у воді та донних відкладах, які мають як загальний характер, так і практичні рекомендації користування мінілабораторією та виконання комплексної оцінки з можливими варіантами процедури залежно від завдань та комплектації. Проведена апробація роботи прототипу компактної лабораторії та валідація технології комплексної оцінки спільно з потенційними кінцевими споживачами інноваційного продукту.

Реферат англійською:

A technological scheme and an algorithm for comprehensive assessment of toxicity and identification of pollutant classes in water and bottom sediments using sensitive test organisms have been developed and tested, and can be implemented in the activities of water quality control laboratories. A working prototype of a mini-laboratory (working name – Mini-laboratory "Unitest-Toxid") has been created for biotesting water and bottom sediments of water bodies, including water sources subject to unpredictable negative impacts, such as military and related activities. Methodological recommendations have been developed for assessing toxicity and identifying the class of pollutants in water and bottom sediments, which are both general in nature and practical recommendations for using the Minilaboratory and performing a comprehensive assessment, with possible procedure options depending on the tasks and configuration. The prototype of the compact laboratory has been tested, and the comprehensive assessment technology has been validated in collaboration with potential end users of the innovative product.

Індекс УДК: 574.5, 574.5;572.1/.4

Коди тематичних рубрик: 34.35.33, 34.35.51

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Юришинець Володимир Іванович

Науковий ступінь: д. б. н.

Вчене звання: професор

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Остаточний звіт, опубліковані методичні рекомендації

Назва НТП англійською: Final report, published recommendations

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Пристрої (вироби технічні), Методи, теорії, гіпотези, Методичні документи, Інше (Остаточний звіт)

Галузь застосування: Система контролю стану навколишнього середовища

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Розроблено та апробовано технологічну схему та алгоритм комплексної оцінки токсичності та ідентифікації класу забруднюючих речовин у воді та донних відкладах із використанням чутливих тест-організмів, які можуть бути впроваджені у діяльності лабораторій з контролю якості води. Створено діючий прототип мінілабораторії (робоча назва – Мінілабораторія "Унітест-Токсід") з біотестування води та донних відкладів водних об'єктів, у тому числі джерел водопостачання, які зазнають непередбачуваного негативного впливу, включно з воєнними та супутніми діями. Розроблені методичні рекомендації з оцінки токсичності та ідентифікації класу забруднюючих речовин у воді та донних відкладах, які мають як загальний характер, так і практичні рекомендації користування мінілабораторією та виконання комплексної оцінки з можливими варіантами процедури залежно від завдань та комплектації. Проведена апробація роботи прототипу компактної лабораторії та валідація технології комплексної оцінки спільно з потенційними кінцевими споживачами інноваційного продукту.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища

Вплив НТП на довкілля: Комплексна оцінка токсичності та ідентифікації класу забруднюючих речовин у воді та донних відкладах із використанням чутливих тест-організмів спрямована на швидке виявлення небезпечних забруднювальних речовин в оточуючому середовищі, що є необхідною науковою основою розробки відповідних заходів з мінімізації негативного впливу токсикантів на довкілля

Впровадження НТП: Інше (Апробація роботи прототипу мінілабораторії та валідація технології комплексної оцінки токсичності та ідентифікації класу забруднюючих речовин проведена з потенційними кінцевими споживачами: лабораторії КП «Тетіївводоканал», науково-інженерного центру "Потенціал-4" та НВП «ЕКОПОД». Результати проекту оприлюднено на науково-популяризаційних заходах)

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 03.2026

Закінчення етапу: 12.2028

Споживачі продукції: Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України, Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, Державне агентство водних ресурсів України

Перспективні ринки: Україна

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

ІХ. Бібліографічний опис

Yuryshynets V. I., Konovets I. M., Kipnis L. S., Goncharova M. T., Starosyla Ye. V., Leontieva T. O., Romanenko O. V. Modern Approaches to Identification of Pollutants Causing Toxicity of Water and Bottom Sediments of the Aquatic Ecosystems (a Review). *Hydrobiol. J.* 2025. V. 61 (2). P. 47–60. <https://doi.org/10.1615/HydrobJ.v61.i2.40>

Konovets I. M., Yuryshynets V. I., Kipnis L. S., Romanenko O. V. Behavioral Responses of Aquatic Invertebrates as a Promising Endpoint for Detection of the Toxic Effects (a Review). *Hydrobiol. J.* 2025. V. 61 (5). P. 74–85. <https://doi.org/10.1615/HydrobJ.v61.i5.60>

Коновець І.М., Юришинець В.І., Кіпніс Л.С., Леонтєва Т.О., Старосила Є.В., Романенко О.В. Застосування поведінкових реакцій безхребетних та риб на токсичність водного середовища у системах контролю якості води. Матеріали XV Міжнародної іхтіологічної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми теоретичної і практичної іхтіології» (до 25-річчя кафедри гідробіології та іхтіології НУБіП України), 17–19 вересня 2025 року, м. Київ, Україна. С. 76–79.

Леонтєва Т.О., Кіпніс Л.С., Юришинець В.І., Коновець І.М., Романенко О.В., Старосила Є.В. Культивування гідробіонтів різних трофічних рівнів в замкнених регульованих системах як основа підтримання культур тест-об'єктів та колекцій живих кормів. Матеріали XV Міжнародної іхтіологічної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми теоретичної і практичної іхтіології» (до 25-річчя кафедри гідробіології та іхтіології НУБіП України), 17–19 вересня 2025 року, м. Київ, Україна. С. 94–97.

Старосила Є.В., Юришинець В.І. Застосування біосенсорів на основі реакцій генетично модифікованих мікроорганізмів для оцінки токсичності водного середовища. VII Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні проблеми раціонального використання водних біоресурсів», 30–31 жовтня 2025 року, м. Київ, Україна. С.55–57.

Методичні рекомендації "Оцінка токсичності та ідентифікації класу забруднюючих речовин у воді та донних відкладах за допомогою уніфікованої тест-системи (процедура, методи, рекомендації)" / Юришинець В.І., Коновець І.М., Кіпніс Л.С., Леонтєва Т.О., Старосила Є.В., Романенко О.В. – Київ: Інститут гідробіології НАН України, 2025. – 80 с.

Патент на винахід № 129140, Україна, С2 МПК (2025.01). Спосіб культивування гамарид в регульованих системах з оборотним водопостачанням / Романенко В. Д., Крот Ю. Г., Подругіна А. Б., Усенко О. М., Гончарова М. Т., Коновець І. М., Кіпніс Л. С.; заявник Інститут гідробіології НАН України. – № заяв. а 2022 04159; опубл. 18.09.2024, бюл. № 38/2024 <https://sis.nipo.gov.ua/uk/search/detail/1837452/>

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Афанасьєв Сергій Олександрович
д.б.н., 03.00.17

Перелік осіб-виконавців

Коновець Ігор Миколайович
(к.б.н., с.н.с., 03.00.17)

Кіпніс Людмила Семенівна
(к. б. н., старший науковий співробітник)

Леонтьєва Тетяна Олександрівна
(д.філософ)

Романенко Олександр Вікторович
(д.б.н., професор, 03.00.02)

Старосила Євгенія Василівна
(к. б. н.)

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Дубняк Сергій Сергійович

Телефон

0979634337

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна